

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2024-2029

Rok akademicki 2028/2029

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Programy profilaktyczne w edukacji
Kod przedmiotu*	
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Społecznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Pedagogiki
Kierunek studiów	Psychologia
Poziom studiów	jednolite magisterskie
Profil	praktyczny
Forma studiów	stacjonarna
Rok i semestr/y studiów	Rok V, semestr 10
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowy
Język wykładowy	polski
Koordynator	dr hab. Jolanta Lenart, prof. UR
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr hab. Jolanta Lenart, prof. UR

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (Warsztat)	Liczba pkt. ECTS
10	-	30	-	-	-	-	-	-	3

1.2. Sposób realizacji zajęć

☒ zajęcia w formie tradycyjnej

☐ zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku): zaliczenie z oceną**2. WYMAGANIA WSTĘPNE**

brak

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE**3.1 Cele przedmiotu**

C ₁	Dostarczenie wiedzy z zakresu profilaktyki wykorzystywanej w placówkach oświatowych i wychowawczych.
C ₂	Zapoznanie z zasadami stosowanymi w pracy profilaktycznej.
C ₃	Wskazanie, w jaki sposób tworzyć programy profilaktyczne dostosowane do potrzeb danej placówki z uwzględnieniem różnorodnych czynników.
C ₄	Uświadomienie istoty relacji rówieśniczych w działaniach profilaktycznych.
C ₅	Uwrażliwienie na różnorodność środowisk wychowawczych dzieci i młodzieży.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu Student:	Odniesienie do efektów kierunkowych
EK_01	ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę na temat specyfiki psychoprofilaktyki w edukacji, diagnozy psychologicznej i pomocy psychologicznej osobom z trudnościami edukacyjnymi, w stopniu pogłębionym zna i rozumie podstawowe zagadnienia z zakresu profilaktyki, istotę relacji rówieśniczych w procesie psychoprofilaktycznym oraz cele i formy działań profilaktycznych	K_W02 K_W04
EK_02	w stopniu pogłębionym zna i rozumie sposoby analizy i interpretacji czynników sprzyjających zachowaniom prozdrowotnym w kontekście pracy psychologa na różnych etapach edukacyjnych	K_W10
EK_03	potrafi wykorzystywać różne zaawansowane techniki komunikacyjne i sprawnie porozumiewać się przy ich użyciu w kontakcie z różnymi osobami uczestniczącymi w procesie wsparcia w obszarze edukacji (tj. uczniowie, rodzice, pracownicy oświaty), których wspiera działaniami psychoprofilaktycznymi	K_U03
EK_04	potrafi obserwować i racjonalnie oceniać złożone sytuacje szkolne oraz analizować motywy i wzory zachowań uczniów oraz wykorzystywać je do projektowania działań psychoedukacyjnych i profilaktycznych w edukacji i wychowaniu	K_U05 K_U11
EK_05	jest gotów do wykorzystania swoich cech osobistych, wiedzy i kompetencji zawodowych do tworzenia skutecznych programów profilaktycznych w edukacji sprzyjających zdrowiu psychicznemu	K_K11

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne

B. Problematyka ćwiczeń

Treści merytoryczne
Zachowania trudne i ryzykowne dzieci i młodzieży. Czynniki ryzyka i czynniki chroniące interwencji psychoprofilaktycznych.
Strategie profilaktyczne i ich skuteczność.
Profilaktyka uzależnień behawioralnych i chemicznych.
Działania psychospołeczne z zakresu przeciwdziałania przemocy i agresji.
Rozwijanie umiejętności psychologicznych i społecznych mających istotną rolę w kształtowaniu właściwych kompetencji potrzebnych w pracy profilaktycznej.
Komunikacja asertywna i jej rola w wychowaniu i profilaktyce. Budowanie postawy asertywnej.
Działania psychospołeczne z zakresu podnoszenia kompetencji psychospołecznych.
Sytuacje konfliktowe w relacji dorosły-dziecko/młodzież i sposoby ich rozwiązywania. Rola współpracy w rozwiązywaniu sytuacji konfliktowych w profilaktyce wychowawczej.
Studia przypadku – analiza wybranych trudności wychowawczych i projektowanie sposobów interwencji z uwzględnieniem różnic indywidualnych dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
Tworzenie własnych programów profilaktycznych.
Proces ewaluacji programu profilaktycznego.

3.4 Metody dydaktyczne

Ćwiczenia: analiza tekstów z dyskusją, praca w grupach i indywidualna (studium przypadku, dyskusja, burza mózgów).

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, warszt.)
EK_01	praca zaliczeniowa w formie własnego programu profilaktycznego	Ćw.
EK_02	praca zaliczeniowa w formie własnego programu profilaktycznego	Ćw.
EK_03	aktywność, obserwacja w trakcie zajęć	Ćw.
EK_04	aktywność, obserwacja w trakcie zajęć	Ćw.
EK_05	obserwacja w trakcie zajęć	Ćw.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

1. Obecność na ćwiczeniach. Dopuszczalna jedna nieobecność nieusprawiedliwiona.
2. Aktywność na zajęciach.
3. Pozytywna ocena z pracy zaliczeniowej w formie własnego programu profilaktycznego: ocena 5.0 – student samodzielnie, poprawnie pod względem merytorycznym przygotowuje pracę zaliczeniową na temat zadany przez prowadzącego, nie wymaga żadnych uwag prowadzącego;

ocena 4.5 – student samodzielnie, poprawnie pod względem merytorycznym przygotowuje pracę zaliczeniową na temat zadany przez prowadzącego, wymaga drobnych uwag prowadzącego;
 ocena 4.0 – student samodzielnie, poprawnie pod względem merytorycznym przygotowuje pracę zaliczeniową na temat zadany przez prowadzącego, wymaga niewielkiej pomocy prowadzącego pod względem merytorycznym;
 ocena 3.5 – student poprawnie pod względem merytorycznym przygotowuje pracę zaliczeniową na temat zadany przez prowadzącego, wymaga pomocy prowadzącego pod względem merytorycznym;
 ocena 3.0 – student poprawnie pod względem merytorycznym przygotowuje pracę zaliczeniową na temat zadany przez prowadzącego, wymaga znacznej pomocy prowadzącego pod względem merytorycznym;
 ocena 2.0 – student nie potrafi przygotować pracy zaliczeniowej mimo znacznej pomocy prowadzącego.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramów studiów	30
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego: -udział w konsultacjach	5
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta: -studiowanie literatury	20
-przygotowanie pracy zaliczeniowej	20
SUMA GODZIN	75
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	3

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	nie dotyczy
zasady i formy odbywania praktyk	nie dotyczy

7. LITERATURA

Literatura podstawowa: Gaś, Z. (2007). <i>Profilaktyka w szkole</i> . Warszawa: WSiP (wybrane fragmenty) Gaś, Z. (2019). <i>Profilaktyka zachowań ryzykowanych w teorii i praktyce</i> . Lublin: Wydawnictwo WSEI. (wybrane fragmenty) Szymańska, J. (2000). <i>Programy profilaktyczne. Podstawy profesjonalnej profilaktyki</i> . Warszawa: Wydawnictwo ORE. (wybrane fragmenty) Obuchowska, I. (1996). <i>Drogi dorastania</i> . Warszawa WSiP. (wybrane fragmenty) Seligman, M., Walker, E., Rosenhan, D. (2007). <i>Psychopatologia</i> . Poznań: Zysk i S-Ka. (wybrane fragmenty) Szymańska, J. (2012). <i>Programy profilaktyczne. Podstawy profesjonalnej psychoprofilaktyki</i> . Warszawa: ORE. (wybrane fragmenty)
Literatura uzupełniająca:

Gaś, Z. (1995). *Pomoc psychologiczna młodzieży*. Warszawa: WSiP.

Mellibruda, J. (1995). *Tajemnice ETOH czyli alkohol i nasze życie*. Warszawa: PARPA.

Zajączkowski, K. (2001). *Nikotyna, alkohol, narkotyki, profilaktyka uzależnień*. Kraków: Rubikon.

Karaskowska, A. (2006). *Jak wychowywać i uczyć dzieci z zaburzeniami zachowania*. Warszawa: Wydawnictwo PARPA.

Paziowie, B. i G. (2002). *Szkolny program profilaktyki*. Kraków: Rubikon.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej